

LIETUVOS RESPUBLIKOS PRIEINAMUMO REIKALAVIMŲ GAMINIAMS IR PASLAUGOMS ĮSTATYMO PROJEKTO DERINIMO PAŽYMA

Eil. Nr.	Institucijos pavadinimas, rašto data ir numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Žyma apie nepriimtas arba iš dalies priimtas (nurodyti motyvus) pastabas ir pasiūlymus
1.	Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos 2022-09-02 raštas Nr. (37.2Mr)1B-2318	Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnyba [...]informuoja, kad <u>nepritaria Projekte siūlomam įtvirtinti decentralizuotam prieinamumo reikalavimų priežiūros modeliui</u>, t. y. kai prieinamumo reikalavimų priežiūra paskirstoma skirtingoms rinkos priežiūros institucijoms. (1) RRT savo poziciją dėl siūlomo prieinamumo reikalavimų priežiūros modelio jau yra išdėsciusi 2021 m. gegužės 25 d. rašte SADM (rašto Nr. (37.2Mr)1B-1755). RRT, palaikydama nurodytame rašte išdėstytus argumentus, norėtų dar kartą identifikuoti siūlomo decentralizuoto priežiūros modelio trūkumus ir centralizuoto modelio privalumus. (2) Pagal Projektu siūloma įtvirtinti priežiūros modelį, kuomet skirtingos rinkos priežiūros institucijos, kaip apibrėžtos Projekto 3 straipsnio 14 dalyje, būtų atsakingos tiek už bendrųjų prieinamumo reikalavimų, tiek už specialiųjų, taikomų konkreitiems gaminiams ir paslaugoms, laikymosi priežiūrą, RRT, kaip rinkos priežiūros institucija, būtų atsakinga už visų prieinamumo reikalavimų, taikomų elektroninių ryšių paslaugoms, išskyrus perdavimo (siuntimo) paslaugas, naudojamas įrenginių tarpusavio sąveikos paslaugoms teikti, laikymosi priežiūrą. (3) Pažymėtina, kad be Direktyvos (ES) 2019/882¹ tikslo prisidėti prie tinkamo vidaus rinkos veikimo suderinant valstybių narių įstatymus ir kitus teisės aktus, susijusius su tam tikrų gaminių ir paslaugų prieinamumo reikalavimais, visų pirma panaikinant dėl skirtingų prieinamumo reikalavimų valstybėse narėse kylančias kliūtis laisvam tam tikrų prieinamų gaminių ir paslaugų judėjimui ir užkertant joms kelią², šia direktyva taip pat <i>siekiama skatinti visapusišką ir veiksmingą lygiomis galimybėmis grindžiamą dalyvavimą gerinant prieigą prie pagrindinių gaminių ir paslaugų, kurių pirminiu projektu ar vėlesniu pritaikymu atsižvelgiama į specialiuosius neįgaliųjų poreikius</i>³. (4) SADM užsakymu atlikto teisinio tyrimo, į kurį referuojama Projekto aiškinamajame rašte, ataskaitoje (toliau – Ataskaita) nurodoma, kad „<...> sistemiškai analizuojant Direktyvoje įtvirtintus neįgaliųjų prieinamumo prie gaminių (prekių) ir paslaugų aspektus (įskaitant bet neapsiribojant Direktyvos prieduose numatytus reikalavimus), matyti, kad techninio atitikimo keliamiems teisiniams reikalavimams vertinimas reikalauja specifinio pobūdžio žinių, kurios yra susijusios su neįgaliųjų prieinamumo problematikos supratimu in corpore. Todėl atlikta analizė leidžia teigti, kad prieinamumo reikalavimų įgyvendinimo kontrolę turėtų atlikti būtent neįgaliųjų prieinamumo problematiką suprantantys ekspertai bei specializuotą žinių bagažą (angl. know how) kaupiantis viešojo administravimo subjektas“. (5) Tačiau Projekto aiškinamajame rašte yra nurodyta, jog „Atsižvelgiant į tai, kad iki šiol rinkos priežiūra dėl prieinamumo nebuvo vykdoma (išskyrus kelias išimtis) ir siekiant įgyvendinti Prieinamumo direktyvą, siūloma naudotis Lietuvoje jau egzistuojančiais rinkos priežiūros mechanizmais ir atitinkamai priskirti rinkos priežiūros funkcijas <...>“. Tokiu būdu pagal	Neatsižvelgta. Atsižvelgiant į tai, kad Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybai jau šiuo metu yra priskirtina elektroninių ryšių priežiūros funkcija, nėra tikslinga funkcijas dėl prieinamumo, kiek tai susiję su elektroniniais ryšiais, priskirti kažkuriai kitai rinkos priežiūros institucijai, kai pasirinktas decentralizuotas prieinamumo reikalavimų rinkos priežiūros modelis, priskiriant prieinamumo reikalavimų priežiūros funkcijas jau panašias funkcijas atliekančioms rinkos priežiūros institucijoms.

¹ 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/882 dėl gaminių ir paslaugų prieinamumo reikalavimų.

² Direktyvos (ES) 2019/882 preambulės 1 konstatuojamoji dalis.

³ Direktyvos (ES) 2019/882 preambulės 3 konstatuojamoji dalis.

siūlomą prieinamumo reikalavimų priežiūros modelį, priežiūros funkcijas siūloma pavesti skirtingoms rinkos priežiūros institucijoms, tarp jų ir RRT, apskritai neturinčioms būtent neįgaliųjų prieinamumo problematiką suprantančių ekspertų bei specializuotų žinių šioje srityje. Dėl to, vertintina, kad pagrindinis motyvas, kodėl pasirinktas Projektu siūlomas priežiūros modelis, yra ne neįgaliųjų poreikiai, o institucinė sąranga, nors tuo pačiu pripažįstama, kad iš esmės sisteminė rinkos priežiūra dėl prieinamumo nebuvo vykdoma. RRT vertinimu, parenkant priežiūros modelį dėl institucijų techninių ir (ar) sektorinių kompetencijų, iš esmės nesusijusių su prieinamumo reikalavimais, o ne siekiant atliepti, visų pirma, neįgaliųjų integracijos sisteminį požiūrį, nebus pasiekti Direktyvos (ES) 2019/882 tikslai.

(6) RRT, kaip nacionalinės reguliavimo institucijos, pirminė ir svarbiausia paskirtis – tinkamas elektroninių ryšių, pašto paslaugos ir geležinkelių transporto rinkų reguliavimas, o tikslas – veiksminga konkurencija elektroninių ryšių, pašto ir geležinkelių transporto srityse, efektyvus elektroninių ryšių išteklių naudojimas, elektroninių ryšių ir pašto paslaugų vartotojų teisių apsauga. Siekis RRT priskirti naujas funkcijas, niekaip nesusijusias su jos, kaip nacionalinės elektroninių ryšių, pašto paslaugos ir geležinkelių transporto rinkų reguliavimo institucijos, tikslais, uždaviniais bei kompetencijomis, ir jų priskyrimas silpnintų RRT galimybes efektyviai vykdyti elektroninių ryšių, pašto paslaugos ir geležinkelių transporto rinkų reguliavimą ir priežiūrą, nes didelės laiko ir žmogiškųjų išteklių sąnaudos turi būti sutelkiamos naujų, nebūdingų funkcijų vykdymui būtinų kompetencijų įgijimui.

(7) Tai, be kita ko, pažymėta ir Ataskaitoje, kurioje nurodoma, kad: „Toku būdu, pasirinkus sektorinę teisės aktų keitimą yra didelė tikimybė, kad ***Direktyvos įgyvendinimo tikslai nebus įgyvendinti, kadangi i) už tos pačios srities priežiūrą ir kontrolę bus atsakingi skirtingi viešojo administravimo subjektai, <...> (iii) prieinamumo priežiūros ir kontrolės funkcija būtų užkrauta papildoma funkcija (veiklos sritis) tokiu būdu iš esmės dar labiau apkraunant egzistuojantį administracinį aparatą bei nesukuriant reikalingų žmogiškųjų ir finansinių resursų savo esme sudėtingai neįgaliųjų asmenų prieinamumo priežiūros sričiai***“.

(8) Direktyvoje (ES) 2019/882 įtvirtinami gaminiais taikomi prieinamumo reikalavimai ir bendrieji prieinamumo reikalavimai paslaugoms yra iš esmės bendro pobūdžio reikalavimai ir nėra diferencijuojami pagal sektorius. Tai lemia, kad visose Direktyvos (ES) 2019/882 taikymo srityse šie prieinamumo reikalavimai turi būti suprantami ir taikomi vienodai.

(9) Decentralizuotas prieinamumo reikalavimų priežiūros modelis neleis užtikrinti vieningo, nuoseklaus ir unifikuoto prieinamumo reikalavimų, ypač kiek tai susiję su Direktyvoje (ES) 2019/882 įtvirtintais bendraisiais, visiems gaminiais ir paslaugoms, patenkantiems į Direktyvos (ES) 2019/882 reguliavimo sritį, taikomais reikalavimais, įgyvendinimo ir jų priežiūros skirtinguose sektoriuose. Tų pačių prieinamumo reikalavimų įgyvendinimą ir priežiūrą išskaidžius tarp skirtingų institucijų, praktikoje gali susidaryti situacija, kad skirtinguose sektoriuose tie patys prieinamumo reikalavimai bus taikomi (prižiūrimi) skirtingai.

(10) Ataskaitoje taip pat buvo identifikuota grėsmė dėl nuoseklaus prieinamumo reikalavimų įgyvendinimo neužtikrinimo, nurodant, kad: „Atsižvelgiant į tai, kad Direktyvos taikymo sritys apima skirtingus sektorius ir industrijas turinčias *sui generis* teisinį reguliavimą, įskaitant sankcijų ir priežiūros institucijų struktūrą. Atitinkamai, tokio plataus ir skirtingo teisinio reguliavimo suderinamumas atliekant individualių sektorių teisės aktų pakeitimus gali lemti ***skirtingo lygio prieinamumo neįgaliųjų asmenų atžvilgiu standartų sukūrimą bei nuoseklios viešojo administravimo politikos (kontrolės) nebuvimą***“.

(11) Vieningo ir nuoseklaus prieinamumo reikalavimų įgyvendinimo, RRT vertinimu, nebus galima pasiekti ir pasitelkiant Projekto 5 straipsnyje numatytą Koordinacinę gaminių ir paslaugų prieinamumo komisiją (toliau – Komisija), kuriai suteikiamas tik visuomeninės patariamosios institucijos statusas. Taigi Komisijos pasiūlymai priežiūros institucijoms bus tik rekomendacinio pobūdžio ir atitinkamai negalės užtikrinti vienodos ir nuoseklios priežiūros institucijų praktikos.

		(12) RRT vertinimu, siekiant užtikrinti <u>prieinamumo reikalavimų</u> įgyvendinimo ir priežiūros nuoseklumą, universaliojo dizaino principo įgyvendinimą, šių reikalavimų <u>priežiūra turi būti vykdoma centralizuotai, vienos kompetentingos institucijos, kurios pagrindinė veiklos sritis yra neįgaliųjų integracija ir kuri turi bendrąją kompetenciją ir ekspertinę patirtį neįgaliųjų integracijos srityje.</u> (13) Būtent centralizuotas prieinamumo reikalavimų priežiūros modelis yra siūlomas ir Ataskaitoje, kurioje nurodoma, kad: „Ataskaitos rengėjas atlikęs teisinę analizę laiko, kad po Direktyvos įgyvendinimo <i>viešojo administravimo funkcijos būtų centralizuotos, teisės ir pareigos priskiriamos 1 (vienam) reguliatoriui</i>“. Atitinkamai projekto lydimajame medžiagoje nėra pateikta išsamios argumentacijos, kodėl pasirinktas iš esmės priešingas, nei siūloma Ataskaitoje, priežiūros modelis. (14) <u>Prieinamumo reikalavimų priežiūros priskyrimas vienai centrinei institucijai nereiškia, kad kitos institucijos negalėtų dalyvauti šiame procese.</u> Projekte galėtų būti aiškiai numatytos kitų institucijų funkcijos ir atsakomybė, pvz., joms prisidedant prie įgyvendinimo technine/ekspertine sektorinio reguliavimo kompetencija. Rinkos priežiūros institucijos, turinčios ekspertinę kompetenciją konkrečių gaminių ar paslaugų teikimo priežiūros srityse, galėtų būti pasitelktos pririnkus ekspertinės pagalbos dėl klausimų, susijusių su būtent jų priežiūrų gaminių ir (ar) paslaugų specifika, kaip, pvz., siūloma nustatyti Projekto 4 straipsnio 5 dalyje, numatant galimybę tam tikrų institucijoms teikti metodinę pagalbą. (15) RRT nuomone, vertinant prieinamumo reikalavimų įgyvendinimo ir priežiūros modelį iš tikslinės grupės (neįgaliųjų ir kitų specialiųjų poreikių turinčių vartotojų) teisėtų lūkesčių ir teisinio tikrumo jų atžvilgiu principų, būtent <u>centralizuotas prieinamumo reikalavimų priežiūros modelis būtų aiškiausias ir efektyviausias</u>, tokiu būdu užtikrinant iš tikrųjų efektyvų ir veiksmingą Direktyvos (ES) 2019/882 tikslų įgyvendinimą. (16) Pažymėtina, kad kelių šakinių institucijų paskyrimas atsakingomis už bendrą pagal Direktyvą gaminiams ar paslaugoms taikytinų prieinamumo reikalavimų priežiūrą ne tik sąlygotų skirtingą priežiūros praktiką, bet <u>ir sukeltų papildomą administracinę naštą ūkio subjektams</u>, kadangi padidėtų ūkio subjektų patikrinimų skaičius, nes tuos pačius ūkio subjektus, teikiančius į rinką gaminius ar paslaugas, kurių atitikties prieinamumo reikalavimams priežiūra būtų priskirta skirtingoms institucijoms, tikrintų net kelios skirtingos institucijos. Be to, vieningo prieinamumo reikalavimų įgyvendinimo standarto nebuvimas skirtinguose sektoriuose <u>sudarys nevienodas verslo sąlygas ūkio subjektams</u>, privalantiems įgyvendinti prieinamumo reikalavimus, ypač jei jų veikla pateks į kelių rinkos priežiūros institucijų priežiūros sritis. (17) <u>Decentralizuoto prieinamumo reikalavimų priežiūros modelio įgyvendinimas pareikalaus ir žymiai didesnio finansavimo</u>, kadangi priežiūros funkcijų vykdymui papildomų finansinių išteklių tiek žmogiškųjų išteklių plėtrai, tiek būtinos ekspertinės kompetencijos neįgaliųjų integracijos ir prieinamumo reikalavimų priežiūros srityje įgijimui reikėtų didesniai skaičiui institucijų, negu koncentruojant šias kompetencijas vienoje institucijoje. (18) Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, nepritariame Projekte numatomų prieinamumo reikalavimų laikymosi priežiūros funkcijų priskyrimui RRT.	
2.	Lietuvos transporto saugos administracijos 2022-09-02 raštas Nr. 15B-4976	5. Administracija atkreipia dėmesį, kad Įstatymo projekto 8 straipsnio 8 dalyje, 10 straipsnio 8 dalyje, 11 straipsnio 5 dalyje, 13 straipsnio 5 dalyje numatyta pareiga gamintojams, importuotojams, platintojams ir paslaugų teikėjams imtis visų priemonių, kad būtų pašalinta neatitiktis, tačiau nėra įtvirtintas terminas, per kiek laiko minėta neatitiktis turi būti pašalinta. Dėl to, Administracijos nuomone, reikėtų neatitikties pašalinimo terminą įtvirtinti Įstatymo projekte.	Neatsižvelgta. Atitikties pašalinimas priklauso nuo neatitikties masto, todėl vienodo termino nėra įmanoma nustatyti (pvz., savitarnos terminale nenumačius galimybės naudoti asmenines ausines, tokį savitarnos terminalą reikia keisti iš esmės, tačiau savitarnos terminale nenumačius galimybės

			pratęsti suteiktą laiką, iš esmės užtenka tik atlikti programinės įrangos keitimus).
3.		6. Atsižvelgiant į tai, kad, vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymu, rinkos priežiūros institucijos, kaip viešojo administravimo subjektai, priima administracinius sprendimus, Administracija siūlo atitinkamai patikslinti Įstatymo projekto 20 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip: „2. Rinkos priežiūros institucija, nustačiusi, kad paslaugų teikėjas nesilaiko taikytinų prieinamumo reikalavimų nurodo per jos nustatytą pagrįstą, neatitikties pobūdį atitinkantį, laikotarpį ekonominės veiklos vykdytojui imtis veiksmų, siekiant užtikrinti paslaugos atitiktį tiems reikalavimams. Ekonominės veiklos vykdytojui neįvykdžius ir neužtikrinus atitikties reikalavimų per nustatytą laikotarpį, rinkos priežiūros institucija gali nurodyti priima sprendimą nebeteikti paslaugos.“.	Atsižvelgta iš dalies. Sąvokos suderintos su Projekto 23 str. ir atsižvelgta į Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos teiktą pastabą.
4.		11. Administracija atkreipia dėmesį, kad Įstatymo projekto 30 straipsnio 4 dalyje įtvirtintas pereinamasis laikotarpis ir paslaugų teikėjai iki 2030 m. birželio 28 d. turi teisę toliau teikti savo paslaugas, naudodami gaminius, kuriuos jie teisėtai naudojo iki šio įstatymo įsigaliojimo teikdami savo pobūdžiu panašias paslaugas. Taigi po minėtos datos paslaugos ir gaminiai turi atitikti Įstatymo projekto nuostatas, tačiau tiek Įstatymo projekto 2 straipsnio 2 dalies 2 punkte (netaikoma terminalams, kurie yra transporto priemonių, orlaivių, laivų arba geležinkelių riedmenų įmontuotos sudedamosios dalys), tiek 14 straipsnio 1 dalyje (dėl esminio gaminių ar paslaugos keitimo ir neproporcingos naštos ekonominės veiklos vykdytojams) numatytos išlygos, kurios, Administracijos nuomone, po pereinamojo laikotarpio nebeturėtų būti taikomos ir (ar) į jas atsižvelgiama.	Neatsižvelgta. Direktyvos (ES) 2019/882 nuostatos nenumato, kad pasibaigus Projekto 30 str. 4 d. (Direktyvos (ES) 2019/882 32 str.) įtvirtinam pereinamajam laikotarpiui turėtų būti koreguojamos ir Projekto 2 str. 2 d. 2 p. bei 14 str. 1 d. įtvirtintos nuostatos.
5.		Administracija papildomai teikia šią informaciją: 1. Įstatymo projekte įtvirtintas reguliavimas naujas Administracijai, dėl to Administracija turės priimti naujus teisės aktus pagal kiekvieną transporto rūšį. Dėl to tikisi, kad bus nustatytas protingas terminas naujiems teisės aktams priimti. 2. Kad įgyvendintų Įstatymo projektą, Administracijai reikės sukurti 5 darbo vietas, kurioms išlaikyti bus reikalingos šios papildomos valstybės biudžeto lėšos:	Atsižvelgta iš dalies. Valstybės biudžeto lėšų poreikis patikslintas pagal vėliau gauta Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos raštą.
6.	Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos 2022-08-31 raštas Nr. 4E-5761	Pažymime, kad Tarnyba iš esmės nesutinka su papildomai priskiriamomis funkcijomis, nurodytomis Įstatymo projekto 6 straipsnio 4 dalies 1 ir 2 punktuose. Paaškiname, kad Tarnyba prižiūri bendrosios paskirties kompiuterių aparatinės įrangos sistemas, tačiau neprižiūri savitarnos terminalų nei vartotojų galinių įrenginių su interaktyviais kompiuteriniais pajėgumais, naudojamų elektroninių ryšių paslaugoms; nei vartotojų galinių įrenginių su interaktyviais kompiuteriniais pajėgumais, naudojamų prieigai prie audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų; nei paslaugų, kuriomis suteikiama prieiga prie audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų, kaip jos apibrėžiamos 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2019/882 dėl gaminių ir paslaugų prieinamumo reikalavimų (toliau – Direktyva) 3 straipsnio 6 dalyje dėl elektroninių bilietų ir elektroninių bilietų pardavimo paslaugų, informacijos apie transporto paslaugas teikimo nei banko paslaugų, kaip jos suprantamos pagal Direktyvos 3 straipsnio 28 dalyje (t. y. mokėjimo paslaugų, su mokėjimo sąskaitomis susijusių paslaugų, elektroninių pinigų). Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytus argumentus, Tarnyba nesutinka su Įstatymo projekto 6 straipsnio 4 dalies nuostatomis, numatančiomis, kad Tarnyba atliks rinkos priežiūros funkcijas savitarnos terminalams (mokėjimo terminalams, taip pat savitarnos terminalams, kurie skirti paslaugoms, kurioms taikomas šis įstatymas – bankomatams, bilietų pardavimo automatams, registracijos automatams, interaktyviems informacijos teikimo savitarnos terminalams, išskyrus terminalus, kurie yra transporto priemonių, orlaivių, laivų arba geležinkelių riedmenų įmontuotos sudedamosios dalys); vartotojų galiniams įrenginiams su interaktyviais kompiuteriniais pajėgumais, naudojamiems elektroninių ryšių paslaugoms; vartotojų galiniams	Neatsižvelgta. Atsižvelgiant į tai, kad Valstybinei vartotojų teisių apsaugos tarnybai jau šiuo metu yra priskirtinos panašios priežiūros funkcijos, nėra tikslinga funkcijas dėl prieinamumo, priskirti kažkuriai kitai rinkos priežiūros institucijai, kai pasirinktas decentralizuotas prieinamumo reikalavimų rinkos priežiūros modelis, priskiriant prieinamumo reikalavimų priežiūros funkcijas jau panašias funkcijas atliekančioms rinkos priežiūros institucijoms. Papildomai pastebėtina, kad teikiant savo

		įrenginiams su interaktyviais kompiuteriniais pajėgumais, naudojamiems prieigai prie audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų; banko paslaugoms vartotojams bei siūlo 6 straipsnio 4 dalį išdėstyti taip: „4. Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba vykdo rinkos priežiūros funkcijas šio įstatymo: 1) 2 straipsnio 2 dalies 1 ir 5 punktuose įvardintų gaminių atžvilgiu; 2) 2 straipsnio 4 dalies 5 ir 6 punktuose nurodytų paslaugų atžvilgiu.“. Tarnybos nuomone, Įstatymo projekto 2 straipsnio 2 dalies 2 ir 3 punktuose bei 2 straipsnio 4 dalies 4 punkte nurodytos funkcijos priskirtinos kitoms kompetentingoms institucijoms. Tuo atveju, jeigu Tarnybai bus priskirtos papildomos funkcijos, Tarnybai bus reikalingi papildomi žmogiškieji ir finansiniai ištekliai.	pasiūlymus Teisingumo ministerija neišreiškė nepritarimo dėl šių funkcijų priskyrimo ir pateikė Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos valstybės biudžeto lėšų poreikį šioms funkcijoms įgyvendinti.
7.	Bendrojo pagalbos centro 2022-08-29 raštas Nr. 41D-367	Projekto 7 straipsnio 2 dalyje nustatoma, kad Vidaus reikalų ministras nustato detalius prieinamumo reikalavimus taikomus Bendrojo pagalbos centro atsakymams į pagalbos prašymus, kurie gaunami skubios pagalbos tarnybų ryšio numeriu 112. Projekto 30 straipsnio 3 dalyje nustatoma, kad Vyriausybė, jos įgaliotos institucijos, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministras ir Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministras iki 2022 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus. Šios nuostatos suponuoja, kad Vidaus reikalų ministras iki 2022 m. gruodžio 31 d. turės nustatyti detalius prieinamumo reikalavimus taikomus Bendrojo pagalbos centro atsakymams į pagalbos prašymus, kurie gaunami skubios pagalbos tarnybų ryšio numeriu 112. BPC nuomone tvirtinti minėtus detalius reikalavimus iki 2022 m. gruodžio 31 d. nėra tikslinga, nes Direktyvoje 2019/882 valstybės narės nėra įpareigojamos tokius reikalavimus patvirtinti, o patys reikalavimai, taikytini BPC, jau yra nustatyti Direktyvos 2019/882 1 priedo V skirsnyje. Taip pat atkreipiame dėmesį į tai, kad Direktyvos 2019/882 15 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad Komisija, remdamasi Reglamento (ES) Nr. 1025/2012 10 straipsniu, prašo vienos ar daugiau Europos standartizacijos organizacijų parengti darnių standartų, susijusių su I priede nustatytais gaminių prieinamumo reikalavimais, projektą. Pirmą tokį prašymą dėl projekto atitinkamam komitetui Komisija pateikia ne vėliau kaip 2021 m. birželio 28 d. EK yra paruošusi kreipimosi į standartizacijos organizacijas projektą¹, kuris dar nėra patvirtintas. Šio kreipimosi 1 priedo lentelės 3 punkte yra nurodyta, kad turi būti standartizuojamos kritinės komunikacijos ir atsakymas į pagalbos prašymus BPC. Standartizavimui numatoma skirti 52 mėnesius nuo standartizacijos organizacijų notifikavimo dienos, tai yra standartai skaičiuojant nuo šiandien gali būti patvirtinti po 4 metų ir 4 mėnesių, tai yra apie 2026 m. gruodį. Šie standartai yra būtini užtikrinant kritinių komunikacijų ir atsakymo į pagalbos prašymus BPC pusėje suderinamumą vienodai visose valstybėse narėse. Atsižvelgdamas į tai, kad Direktyva 2019/882 nenumato prievolės tvirtinti detalius reikalavimus, taip pat į tai, kad nesant atitinkamų standartų juos patvirtinti iki 2022 m. gruodžio 31 d. yra neįmanoma, BPC siūlo Projekto 7 straipsnio 2 dalį išbraukti.	Neatsižvelgta. Direktyvos nėra tiesioginio taikymo aktai, todėl jos privalo būti perkeltos į nacionalinę teisę. Direktyvos (ES) 2019/882 31 str. nustato, kad valstybės narės „ne vėliau kaip 2022 m. birželio 28 d. priima ir paskelbia įstatymus ir kitus teisės aktus, būtinus, kad būtų laikomasi šios direktyvos.“
8.	Neįgaliųjų reikalų departamento prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos 2022-09-02 raštas Nr. SD-	1. Prieinamumo direktyvos 4 straipsnio 6 dalyje įtvirtinta: „Valstybės narės labai mažoms įmonėms pateikia gaires ir suteikia joms įrankius, kad joms būtų sudarytos palankesnės sąlygos taikyti nacionalines priemones, kuriomis ši direktyva perkeliama į nacionalinę teisę. Valstybės narės tuos įrankius parengia konsultuodamosi su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais.“ Įstatymo projekto 6 straipsnio 2 dalyje numatyta, kad „Rinkos priežiūros institucijos ekonominės veiklos vykdytojams bei kitiems suinteresuotiems subjektams teikia metodinę pagalbą dėl prieinamumo reikalavimų įgyvendinimo, rengia gaires, rekomendacijas ir kitus dokumentus, padedančius įgyvendinti prieinamumo reikalavimus.“ Abejotina, ar tokio bendro pobūdžio nuostata, tinkamai įgyvendinama Prieinamumo direktyvoje įtvirtinta pareiga labai mažoms įmonėms pateikti gaires ir suteikti joms įrankius. Siūlome papildyti Įstatymo projekto 6 straipsnį nuostata, kad „<i>Rinkos priežiūros institucijos, konsultuodamosi su atitinkamais</i>	Atsižvelgta iš dalies. Papildyta Projekto 6 str. 2 d.

	896	<i>suinteresuotaisiais subjektais ir atsižvelgdamos į labai mažų įmonių specifiką ir galimybes, rengia gaires, teikia rekomendacijas ir metodinę pagalbą labai mažoms įmonėms dėl palankesnių sąlygų prieinamumo reikalavimų įgyvendinimui, bei atlieka atitikties šios direktyvos prieinamumo reikalavimams proporcingumo vertinimą labai mažose įmonėse“. Atitinkamai papildyti Įstatymo projekto 3 straipsnį labai mažos įmonės sąvoka, kaip tai apibrėžia 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/882 dėl gaminių ir paslaugų prieinamumo reikalavimų.</i>	
9.		2. Atkreipiame Jūsų dėmesį, kad dėl paštomatų ir taromatų nepritaikymo asmenys su negalia dažnai susiduria su sunkumais naudojantis šiais įrenginiais. Nors, paštomatai ir taromatai tiesiogiai ir nepatenka į 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2019/882 dėl gaminių ir paslaugų prieinamumo reikalavimų taikymo sritį, tačiau, atsižvelgdami į asmenų su negalia nuolat patiriamus sunkumus naudojantis paštomatais bei taromatais ir matydami poreikį sudaryti sąlygas paštomatų ir taromatų pritaikymui, siūlome įstatymo projekte reglamentuoti ir šių įrenginių pritaikymą;	Neatsižvelgta. Atsižvelgiant į tai, kad Projektu siekiama tik perkelti Direktyvos (ES) 2019/882 nuostatas, papildomi reikalavimai kitiems gaminiams ir (ar) paslaugoms nėra nustatomi. Ateityje, naudojantis Projektu sukuriama institucinių mechanizmu, egzistuos galimybė inicijuoti gaminių ir paslaugų prieinamumo reikalavimų plėtrą nacionaliniu lygmeniu.
10.	Lietuvos aklųjų ir silpnaregių sąjungos 2022-08-30 raštas Nr. 10-64-S	1. Siūlome 3 straipsnio 1 punkto papunkčiais neapibrėžti banko paslaugų vartotojams išvardinant konkrečias paslaugas. Atsiradus naujoms paslaugoms prieinamumo reikalavimai naujoms paslaugoms negalios ir reikės keisti įstatymą.	Neatsižvelgta. Direktyvos (ES) 2019/882 3 str. 28 d. nustato baigtinį banko paslaugų vartotojams sąrašą, su atitinkamomis nuorodomis į kitus Europos Sąjungos teisės aktus, todėl ir Projektas atitinkamai perkelia šias nuostatas tiksliai, kaip nustatyta Direktyvoje (ES) 2019/882, pritaikant nuostatas nacionalinės teisės kontekste. Tuo atveju, kai (jei) Europos Sąjungos lygmeniu bus siekiama nustatyti prieinamumo reikalavimai naujoms paslaugoms, turės būti keičiami tiek Europos Sąjungos teisės aktai, tiek ir nacionaliniai teisės aktai.
11.		2. 2 straipsnio 2 punkto 2) papunktyje prieš žodį „...išskyrus“ įterpti „taromatomams, paštomatomams,. Šiais automatais, tinkamai jų nepritaikius, aklieji ir silpnaregiai negali naudotis.	Neatsižvelgta. Atsižvelgiant į tai, kad Projektu siekiama tik perkelti Direktyvos (ES) 2019/882 nuostatas, papildomi reikalavimai kitiems gaminiams ir (ar) paslaugoms nėra

			nustatomi. Ateityje, naudojantis Projektu sukuriamu institucinių mechanizmu, egzistuos galimybė inicijuoti gaminių ir paslaugų prieinamumo reikalavimų plėtrą nacionaliniu lygmeniu.
12.		4. 7 straipsnio 1 punkto sakinį „Paslaugas teikiančios labai mažos įmonės atleidžiamos nuo prieinamumo reikalavimų laikymosi ir pareigų, susijusių su prieinamumo reikalavimų laikymusi.“ Išbraukti. Mažų įmonių atleidimas nuo reikalavimų laikymosi, o ypač 2 straipsnio 4 punkte teikiamoms paslaugoms, gali suvaržyti vartotojų su regos negalia paslaugos gavimo galimybes mažesniuose miestuose. Siūlome, kad labai mažų įmonių 2 straipsnio 4 dalyje nurodytos teikiamos paslaugos atitiktų Vyriausybės ir (ar) jos įgaliotos institucijos nustatytus detalius prieinamumo reikalavimus, taikomus tiems gaminiams ir paslaugoms ir tokioms įmonėms numatyti ilgesnį paslaugų prieinamumo reikalavimų įgyvendinimo terminą siekiant išvengti neproporcingos naštos faktoriaus.	Neatsižvelgta. Pasiūlymas savo esme prieštarauja Direktyvos (ES) 2019/882 4 str. 5 d., todėl negali būti įgyvendintas.
13.		6. 8 straipsnio 8 punktas leidžia gamintojui į rinką tiekti prieinamumo reikalavimų neatitinkančius gaminius (tik reikia apie tai išaiškėjus per tris dienas pranešti). Šis punktas prieštarauja 1 straipsnio 2 punktui. Panaši situacija nusakoma 10 straipsnio 8 punktu, 13 straipsnio 5 punktu.	Neatsižvelgta. Nurodyti punktai nurodo situacijas, kai neprieinamumo faktas paaiškėja jau produktui esant rinkoje ar pradėjus teikti paslaugą. Nepagrįstai laikoma, kad šios nuostatos sukelia galimybę piktnaudžiauti, nes už prieinamumo reikalavimų pažeidimą Projekte yra numatoma atsakomybė. Be to, šios nuostatos yra numatytos ir Direktyvoje (ES) 2019/882, todėl jas būtina perkelti į nacionalinę teisę.
14.	Lietuvos paraplegikų asociacijos 2022-08-29 raštas Nr. 22/22	Prieinamumo direktyvos 4 straipsnio 6 dalyje įtvirtinta: „Valstybės narės labai mažoms įmonėms pateikia gaires ir suteikia joms įrankius, kad joms būtų sudarytos palankesnės sąlygos taikyti nacionalines priemones, kuriomis ši direktyva perkeliama į nacionalinę teisę. Valstybės narės tuos įrankius parengia konsultuodamosi su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais.“ Įstatymo projekto 6 straipsnio 2 dalyje numatyta, kad „Rinkos priežiūros institucijos ekonominės veiklos vykdytojams bei kitiems suinteresuotiems subjektams teikia metodinę pagalbą dėl prieinamumo reikalavimų įgyvendinimo, rengia gaires, rekomendacijas ir kitus dokumentus, padedančius įgyvendinti prieinamumo reikalavimus.“ Abejotina, ar tokio bendro pobūdžio nuostata, tinkamai įgyvendinama Prieinamumo direktyvoje įtvirtinta pareiga labai mažoms įmonėms pateikti gaires ir suteikti joms įrankius.	Atsižvelgta iš dalies. Papildyta Projekto 6 str. 2 d.

15.	Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos 2022-09-07 raštas Nr. 3-3591	1. Ekonomikos ir inovacijų ministerija pagal Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos nuostatus, patvirtintus Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. liepos 23 d. nutarimu Nr. 921 „Dėl Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos nuostatų patvirtinimo“ (toliau – Ekonomikos ir inovacijų ministerijos nuostatai), formuoja valstybės politiką, organizuoja, koordinuoja ir kontroliuoja jos įgyvendinimą, o įstatymų nustatytais atvejais ją įgyvendina ekonomikos ir inovacijų ministrui pavestose valdymo srityse, viena kurių – bendroji Europos Sąjungos (toliau – ES) vidaus rinkos politika. Pažymėtina, kad siekdama šio veiklos tikslo Ekonomikos ir inovacijų ministerija pagal Ekonomikos ir inovacijų ministerijos nuostatų 8.2 punktą koordinuoja Lietuvos Respublikos dalyvavimą formuojant ES politiką <u>bendraisiais</u> ES vidaus rinkos klausimais. Ekonomikos ir inovacijų ministerija neformuoja politikos specialiose ES vidaus rinkos, tame tarpe specialių prekių ar paslaugų teikimo vidaus rinkai srityse. Analogiškai pažymėtinas ir Ekonomikos ir inovacijų ministerijos nuostatų 8.12 punktas, kuriuo ministerijai pavedama <u>koordinuoti</u> ne maisto produktų rinkos priežiūrą, kiek tai susiję su bendraisiais rinkos priežiūros klausimais. Vadovaujantis Vyriausybės 2021 m. liepos 14 d. nutarimu Nr. 552 „Dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2019/1020 įgyvendinimo“ Ekonomikos ir inovacijų ministerija paskirta atsakinga institucija už Lietuvos Respublikos nacionalinės rinkos priežiūros strategijų parengimą pagal Reglamento (ES) 2019/1020 nuostatų reikalavimus, tačiau nėra atsakinga nustatyti rinkos priežiūros reglamentavimo atskirose veiklos srityse ir nėra atsakinga užtikrinti jo įgyvendinimo. Specialias prekių ir paslaugų sritis koordinuoja atskiros ministerijos pagal jų formuojamą politiką (pavyzdžiui, statybos produktų teikimą vidaus rinkai ir reikalavimus šioms prekėms formuoja Aplinkos ministerija, vaistų ir vaistinių preparatų - Sveikatos apsaugos ministerija ir t. t.). Projektu sprendžiamos specialios socialinės integracijos srities problemos – t. y. derinami prieinamumo reikalavimai ne visiems, o tik tam tikriems gaminiams ar paslaugoms, dėl kurių ES vidaus rinka neveikia sklandžiai ir sudaromos kliūtys laisvam gaminių ir paslaugų judėjimui ES vidaus rinkoje, neužtikrinus prieinamumo reikalavimų. 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/882 dėl gaminių ir paslaugų prieinamumo reikalavimų (toliau – Direktyva (ES) 2019/882) nustatomi prieinamumo reikalavimai – kad „gaminiai turi būti projektuojami ir gaminami tokiu būdu, kad jais pagal numatytą paskirtį galėtų kuo daugiau naudotis neįgalieji, ir kartu su jais, kai įmanoma, gaminyje arba ant jo turi būti pateikiama prieinama informacija apie jų veikimą ir jų prieinamumo savybes“. Pažymėtina, kad kai kuriose suderintose ES srityse prieinamumo reikalavimai jau yra reguliuojami nacionalinėje teisėje Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos ar Susisiekimo ministerijos kuravimo srityse įgyvendinant Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2014/33/ES⁴ liftų srityje ar Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 661/2009⁵ transporto srityje. Taip pat pažymėtina, kad Ekonomikos ir inovacijų ministerijos veiklos tikslai apima ir konkurencijos politikos, viešųjų pirkimų politikos, verslo priežiūros politikos formavimą <u>bendraja prasme</u>. Ekonomikos ir inovacijų ministerija, pagal Ekonomikos ir inovacijų ministerijos nuostatus: I) konkurencijos srityje - teikia Vyriausybei pasiūlymus dėl ekonomikos plėtros ir konkurencijos politikos formavimo krypčių, dalyvavimo tarptautinėse programose, skatinančiose ūkio plėtrą ir įvairių sričių bendradarbiavimą. II) viešųjų pirkimų srityje - teikia Vyriausybei pasiūlymus dėl viešųjų pirkimų sistemos ir koncesijų	Atsižvelgta iš dalies. Projekto straipsnis performuluotas atsižvelgiant į Ekonomikos ir inovacijų bei Vidaus reikalų ministerijos teiktus pasiūlymus.

⁴ 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/33/ES dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su liftais ir liftų saugos įtaisais, suderinimo.

⁵ 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 661/2009 dėl variklinių transporto priemonių, jų priekabų ir joms skirtų sistemų, sudėtinių dalių bei atskirų techninių mazgų tipo patvirtinimo, atsižvelgiant į jų bendrąją saugą, reikalavimų.

		tobulinimo ir plėtros, viešųjų pirkimų ir koncesijų skaidrumo, efektyvumo didinimo, konkurencijos viešuosiuose pirkimuose ir koncesijose skatinimo, taip pat nagrinėja perkančiųjų organizacijų, tiekėjų ir asocijuotų verslo struktūrų keliamas viešųjų pirkimų ir koncesijų teisinio reguliavimo problemas, analizuoja kitų valstybių patirtį viešųjų pirkimų ir koncesijų srityje. III) verslo priežiūros srityje - analizuoja ūkio subjektų veiklos priežiūros sąlygas Lietuvoje, organizuoja ir koordinuoja ūkio subjektų veiklos priežiūrą atliekančių institucijų veiklos ir (ar) funkcijų optimizavimo ir tobulinimo procesą. Atsižvelgiant į tai kas aukščiau išdėstyta, manome, kad Projekto 4 straipsnyje pakanka nurodyti, kad Ekonomikos ir inovacijų ministerija pagal kompetenciją dalyvauja formuojant valstybės politiką gaminių ir paslaugų prieinamumo srityje. Atitinkamai tikslintinas Projekto 4 straipsnis, jį dėstant taip: <i>"1. Vyriausybė tvirtina nacionalines plėtros programas, kuriose suplanuojamos gaminių ir paslaugų prieinamumo skatinimo priemonės.</i> <i>2. Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija:</i> <i>1) formuoja valstybės politiką gaminių ir paslaugų prieinamumo srityje, kiek tai susiję su konkurencijos politika, ES vidaus rinkos politika, viešųjų pirkimų politika, verslo ir rinkos priežiūra;</i> <i>2) pagal kompetenciją organizuoja, koordinuoja ir kontroliuoja valstybės politikos gaminių ir paslaugų prieinamumo srityje įgyvendinimą.</i> <i>3. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija:</i> <i>1) formuoja valstybės politiką gaminių ir paslaugų prieinamumo srityje, kiek tai susiję su tikslinių visuomenės grupių prieinamumo poreikių nustatymu;</i> <i>2) pagal kompetenciją organizuoja, koordinuoja ir kontroliuoja valstybės politikos gaminių ir paslaugų prieinamumo srityje įgyvendinimą.</i> <i>4. 3. Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, Lietuvos Respublikos finansų ministerija, Lietuvos Respublikos kultūros ministerija, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija pagal kompetenciją dalyvauja formuojant valstybės politiką gaminių ir paslaugų prieinamumo srityje.</i> <i>5. 4. Lietuvos aklyjų biblioteka, Lietuvos bankas, Neįgalųjų reikalų departamentas prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos teikia metodinę pagalbą šio straipsnio 1-4 dalyje įvardintos institucijoms ir rinkos priežiūros institucijoms savo kompetencijos srityse."</i>	
16.		4. Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad: 4.1 Ekonomikos ir inovacijų ministerija neturi kompetencijos formuoti specialius prieinamumo reikalavimus Projekte nurodytiems gaminiams ir paslaugoms pagal Direktyvos (ES) 2019/882 reikalavimus⁶;	Atsižvelgta iš dalies. Atsižvelgiant į tai, kad Direktyvos (ES)

⁶ Direktyvos (ES) 2019/882 I priedas be kita ko nustato: „Gaminiai turi būti projektuojami ir gaminami tokiu būdu, kad jais pagal numatytą paskirtį galėtų kuo daugiau naudotis neįgalieji, ir kartu su jais, kai įmanoma, gaminyje arba ant jo turi būti pateikiama prieinama informacija apie jų veikimą ir jų prieinamumo savybes.[...]Be I skirsnio reikalavimų, siekiant užtikrinti, kad gaminiais, kuriems taikomas šis skirsnis, pagal numatytą jų paskirtį galėtų kuo daugiau naudotis neįgalieji, šių gaminių pakuotės ir instrukcijos turi būti prieinamos. [...]Siekiant užtikrinti, kad paslaugomis pagal numatytą jų paskirtį galėtų kuo daugiau naudotis neįgalieji, jos teikiamos užtikrinant funkcijas,

4.2. Vadovaujantis Ekonomikos ir inovacijų ministerijos nuostatais, Ekonomikos ir inovacijų ministerija formuoja valstybės politiką geresnio reglamentavimo priemonių taikymo reguliuojant ūkio subjektų veiklą (administracinės ir kitos reguliavimo naštos mažinimo, teisės aktų supaprastinimo, teisinio reguliavimo kokybės gerinimo) srityje, tačiau neturi kompetencijos nustatyti ekonominės veiklos vykdytojų patiriamos perteklinės organizacinio ir finansinio pobūdžio naštos ir tikėtinos naudos neįgaliesiems vertinimo t. y. neproporcingos naštos ekonominės veiklos vykdytojams vertinimo tvarkos;

4.3. Taip pat diskutuotinas poreikis Ekonomikos ir inovacijų ministerijai vienu poįstatyminiu teisės aktu reglamentuoti prieinamumo reikalavimų pažeidimų nagrinėjimo taisyklės. Tokio pobūdžio reguliavimas, susijęs su rinkos priežiūros institucijose taikomomis procedūrinėmis tvarkomis (pvz., patikrinimų taisyklės, asmenų aptarnavimo tvarka, skundų nagrinėjimo taisyklės), paprastai būna nustatoma konkrečių rinkos priežiūros institucijų administraciniais norminiais aktais. Kita vertus, svarstytina, kas detaliau turėtų būti reglamentuojama poįstatyminiame teisės akte, jei pačiame Projekto 26 straipsnyje detaliai nustatoma pažeidimų nagrinėjimo tvarka.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, tikslintinos Įstatymo aiškinamojo rašto 12 dalyje nurodytos Įstatymą įgyvendinti reikalingus įgyvendinamuosius teisės aktus rengiančios institucijos:

<i>„Teisės aktas“</i>	<i>Primantis subjektas</i>	<i>Teisės aktų rengiantis subjektas</i>	<i>Terminas</i>
<i>Detalūs gaminimas ir (ar) paslaugos taikomi prieinamumo reikalavimai</i>	<i>Lietuvos Respublikos Vyriausybė arba jos įgaliota institucija</i>	<i>Ekonomikos ir inovacijų ministerija</i> <i>Socialinės apsaugos ir darbo ministerija</i>	<i>2022-12-31</i>
<i>Detalūs prieinamumo reikalavimai, taikomi Bendrojo pagalbos centro atsakymams į pagalbos prašymus, kurie gaunami skubios pagalbos tarnybų ryšio numeriu 112</i>	<i>Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministras</i>	<i>Vidaus reikalų ministerija</i>	<i>2022-12-31</i>
<i>Techninių dokumentų parengimo, atitikties vertinimo tvarka</i>	<i>Lietuvos Respublikos Vyriausybė arba jos įgaliota institucija</i>	<i>Ekonomikos ir inovacijų ministerija</i> <i>Socialinės apsaugos ir darbo ministerija</i>	<i>2022-12-31</i>
<i>Neproporcingos naštos ekonominės veiklos vykdytojams vertinimo tvarka</i>	<i>Lietuvos Respublikos Vyriausybė arba jos įgaliota institucija</i>	<i>Ekonomikos ir inovacijų ministerija</i> <i>Socialinės apsaugos ir</i>	<i>2022-12-31</i>

2019/882 priedus pasirinkta perkelti Projektą, kaip Projekto priedus, poįstatyminiai teisės aktai dėl detalių reikalavimų nustatymo bei neproporcingos naštos vertinimo tampa neaktualūs.

Koordinacinės komisijos poįstatyminiai teisės aktai, planuojama, bus priimti Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos srityje.

Taip pat pažeidimų nagrinėjimo taisyklės priskirtos rinkos priežiūros institucijoms.

Vis tik, manytina, kad Ekonomikos ir inovacijų ministerija turi kompetenciją nustatyti techninių dokumentų parengimo, atitikties vertinimo tvarka bei gaminių bandinių paėmimo tvarką, nes šie poįstatyminiai teisės aktai išimtinai yra susiję su rinkos priežiūros funkcija ir savo esme neturi tiesioginių specifinių prieinamumo reikalavimų aspektų.

praktiką, politiką ir procedūras bei paslaugos teikimo pakeitimus, kad būtų atsižvelgiama į neįgaliųjų poreikius ir užtikrinamas sąveikumas su pagalbinėmis technologijomis[...]"

		<table> <tr> <td></td><td></td><td><i>darbo ministerija</i></td><td></td></tr> <tr> <td>Prieinamumo reikalavimų pažeidimų nagrinėjimo taisyklės</td><td>Lietuvos Respublikos Vyriausybė arba jos įgaliota institucija</td><td>Ekonomikos ir inovacijų ministerija</td><td>2022-12-31</td></tr> <tr> <td>Gaminių bandinių paėmimo tvarka (procedūra, atlyginimas už gaminius)</td><td>Lietuvos Respublikos Vyriausybė arba jos įgaliota institucija</td><td>Ekonomikos ir inovacijų ministerija Socialinės apsaugos ir darbo ministerija</td><td>2022-12-31</td></tr> <tr> <td>Koordinacinės gaminių ir paslaugų prieinamumo komisijos nuostatai bei šios komisijos institucinė sudėtis</td><td>Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų socialinės apsaugos ir darbo ministras</td><td>Ekonomikos ir inovacijų ministerija Socialinės apsaugos ir darbo ministerija</td><td>2022-12-31</td></tr> <tr> <td>Vidinės rinkos priežiūros institucijų tvarkos (patikrinimų atlikimas, prieinamumo reikalavimų pažeidimų nagrinėjimo taisyklės, skundų nagrinėjimas ir kt.)</td><td>Rinkos priežiūros institucijos pagal kompetenciją</td><td>Rinkos priežiūros institucijos pagal kompetenciją</td><td>2022-12-31“</td></tr> </table> Taip pat pažymime, jei Ekonomikos ir inovacijų ministerijai bus priskirtos papildomos funkcijos, Ekonomikos ir inovacijų ministerijai bus reikalingi papildomi žmogiškieji ir finansiniai ištekliai.			<i>darbo ministerija</i>		Prieinamumo reikalavimų pažeidimų nagrinėjimo taisyklės	Lietuvos Respublikos Vyriausybė arba jos įgaliota institucija	Ekonomikos ir inovacijų ministerija	2022-12-31	Gaminių bandinių paėmimo tvarka (procedūra, atlyginimas už gaminius)	Lietuvos Respublikos Vyriausybė arba jos įgaliota institucija	Ekonomikos ir inovacijų ministerija Socialinės apsaugos ir darbo ministerija	2022-12-31	Koordinacinės gaminių ir paslaugų prieinamumo komisijos nuostatai bei šios komisijos institucinė sudėtis	Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų socialinės apsaugos ir darbo ministras	Ekonomikos ir inovacijų ministerija Socialinės apsaugos ir darbo ministerija	2022-12-31	Vidinės rinkos priežiūros institucijų tvarkos (patikrinimų atlikimas, prieinamumo reikalavimų pažeidimų nagrinėjimo taisyklės, skundų nagrinėjimas ir kt.)	Rinkos priežiūros institucijos pagal kompetenciją	Rinkos priežiūros institucijos pagal kompetenciją	2022-12-31“	
		<i>darbo ministerija</i>																					
Prieinamumo reikalavimų pažeidimų nagrinėjimo taisyklės	Lietuvos Respublikos Vyriausybė arba jos įgaliota institucija	Ekonomikos ir inovacijų ministerija	2022-12-31																				
Gaminių bandinių paėmimo tvarka (procedūra, atlyginimas už gaminius)	Lietuvos Respublikos Vyriausybė arba jos įgaliota institucija	Ekonomikos ir inovacijų ministerija Socialinės apsaugos ir darbo ministerija	2022-12-31																				
Koordinacinės gaminių ir paslaugų prieinamumo komisijos nuostatai bei šios komisijos institucinė sudėtis	Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų socialinės apsaugos ir darbo ministras	Ekonomikos ir inovacijų ministerija Socialinės apsaugos ir darbo ministerija	2022-12-31																				
Vidinės rinkos priežiūros institucijų tvarkos (patikrinimų atlikimas, prieinamumo reikalavimų pažeidimų nagrinėjimo taisyklės, skundų nagrinėjimas ir kt.)	Rinkos priežiūros institucijos pagal kompetenciją	Rinkos priežiūros institucijos pagal kompetenciją	2022-12-31“																				
17.	Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos 2022-09-09 raštas Nr. 1D-4736	2. Projekto 5 straipsnio 1 dalyje siūloma nustatyti, kad prie Ekonomikos ir inovacijų ministerijos sudaroma Koordinacinė gaminių ir paslaugų prieinamumo komisija (toliau – Komisija), kuri yra <u>visuomeninė, patariamoji</u> institucija ir kuri nagrinėja gaminių ir paslaugų prieinamumo klausimus bei teikia Lietuvos Respublikos Seimui, Vyriausybei, ministerijoms, kitoms institucijoms ir įstaigoms pasiūlymus dėl gaminių ir paslaugų prieinamumo valstybės politikos, jos įgyvendinimo ir atlieka kitas Komisijos nuostatuose nustatytas funkcijas. Projekto 5 straipsnio 2 dalyje siūloma nustatyti, kad Į Komisijos sudėtį įtraukiami Ekonomikos ir inovacijų ministerijos, Vidaus reikalų ministerijos, Neįgalųjų reikalų departamento prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Lietuvos aklių bibliotekos, Lietuvos banko, Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos, geležinkelių transporto eismo saugos institucijos, Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos, Lietuvos radijo ir televizijos komisijos atstovai. Vertinant paminėtas Projekto nuostatas teisiniu ir loginiu aspektais, kyla šie klausimai: 2.1. koku pagrindu prie Ekonomikos ir inovacijų ministerijos sudaromai <u>patariamajai institucijai</u> suteikiami įgaliojimai teikti <u>tiesiogiai</u> Lietuvos Respublikos Seimui, Vyriausybei, ministerijoms, kitoms institucijoms ir įstaigoms pasiūlymus dėl gaminių ir paslaugų prieinamumo valstybės politikos ir jos įgyvendinimo? Pagal siūlomą nustatytą reguliavimą, Komisija turės teisę Lietuvos Respublikos Seimui teikti įstatymų projektus, Vyriausybei – nutarimų projektus (kaip pasiūlymus dėl gaminių ir paslaugų prieinamumo valstybės politikos). Taip pat neaišku, kodėl Komisija įvardijama, kaip patariamoji institucija prie Ekonomikos ir inovacijų ministerijos (ši ministerija Projekte įvardijama, kaip pagrindinė valstybės politikos formuotoja gaminių ir paslaugų prieinamumo srityje, kiek tai susiję su konkurencijos politika, ES vidaus rinkos politika, viešųjų pirkimų	Atsižvelgta iš dalies. Projekte įtvirtinta Komisijos teisė teikti pasiūlymus dėl valstybės politikos ir jos įgyvendinimo. Tai nesuteikia Komisijai įgaliojimų tiesiogiai pateikti įstatymų ar nutarimų projektus svarstymui, tačiau, esant poreikiui, Komisija galės suformuoti nuomonę dėl poreikio keisti teisės aktus ir ją pateikti Seimui, Vyriausybei, ministerijoms, kitoms institucijoms ir įstaigoms, kurios turi realius įgaliojimus keisti atitinkamus teisės aktus.																				

		politika, verslo ir rinkos priežiūra), jei Komisijai suteikiami įgaliojimai teikti savo pasiūlymus <u>tiesiogiai</u> nurodytoms institucijoms? 2.2. Neaišku kodėl Komisija įvardijama, kaip visuomeninė, jei Projekto 5 straipsnio 2 dalyje iš esmės nurodoma, kad ją sudaro atstovai iš valstybės institucijų ir įstaigų? Taip pat neaišku kodėl į komisijos sudėtį yra įtraukiamas Vidaus reikalų ministerijos atstovas, jei Projekto 4 straipsnyje Vidaus reikalų ministerija nepriskiriama nei prie valstybės politiką gaminių ir paslaugų prieinamumo srityje formuotojų, nei prie šios politikos formavimo dalyvių?	
18.		7. Atsižvelgiant į prie Jūsų rašto pridėdamą 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos Direktyvos (ES) 2019/882 perkėlimo atitikties lentelę, kurioje nurodyta, kad direktyva perkeliama ir BPCĮ, būtina kartu su Projektu teikti ir BPCĮ priedo pakeitimo projektą, kuriame atsispindėtų atitinkamo Europos Sąjungos teisės akto (direktyvos) įgyvendinimas.	Neatsižvelgta. Laikantis teisėkūros efektyvumo ir ekonomiškumo principų bei vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos išaiškinimo, prie Projekto lydinčiai įstatymai, kurių vienintelis pakeitimas būtų jų priedo pakeitimas, nėra rengiami. Atitinkami įstatymų priedai turės būti papildyti sekantį kartą, kai šie įstatymai bus keičiami. Kartu teikiamas ir Vyriausybės posėdžio protokolo projektas, kuriame ministerijoms pavedama atlikti įstatymų keitimų stebėseną ir, esant galimybei, papildyti atitinkamų įstatymų priedus.
19.	Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos 2022-09-13 raštas Nr. (1.6Mr) 2T-1342	4. Kadangi Įstatymo projekte numatyta gaminių ir paslaugų prieinamumo rinkos priežiūrą pavesti vykdyti skirtingoms institucijoms, būtinas horizontalus veiksmingas koordinavimas, vienodi standartai, siekiant efektyvaus gaminių ir paslaugų prieinamumo politikos įgyvendinimo valstybės lygiu. Įstatymo projekto 5 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad Koordinacinė gaminių ir paslaugų prieinamumo komisija (toliau – Komisija) yra prie Ekonomikos ir inovacijų ministerijos veikianti visuomeninė patariamoji institucija, kuri nagrinėja gaminių ir paslaugų prieinamumo klausimus bei teikia Lietuvos Respublikos Seimui, Vyriausybei, ministerijoms, kitoms institucijoms ir įstaigoms pasiūlymus dėl gaminių ir paslaugų prieinamumo valstybės politikos, jos įgyvendinimo ir <i>atlieka kitas Komisijos nuostatuose nustatytas funkcijas</i>. Atkreiptinas dėmesys, kad Įstatymo projekte turėtų būti pilnai apibrėžta Komisijos kompetencija, t. y. nustatytas baigtinis Komisijai pavedamų funkcijų sąrašas.	Neatsižvelgta. Nėra tikslinga įtvirtinti Komisijos baigtinių funkcijų sąrašą, siekiant ateityje išvengti įstatymo keitimo dėl Komisijos funkcijų tikslinimo. Analogiškas reglamentavimas jau egzistuoja, pvz., Lietuvos Respublikos apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje įstatymo (2023-07-01 redakcija) 6 str. 2 d., Nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatymo 5 str. 5 d.
20.		5. Kartu atkreiptinas dėmesys, kad Įstatymo projekto aiškinamojo rašto 4 dalyje nurodyta, kad siūloma į Komisijos sudėtį įtraukti Teisingumo ministerijos atstovą. Atkreipiamas dėmesys, kad Įstatymo projekto 5 straipsnio 2 dalyje, kurioje nurodyta Komisijos sudėtis, Teisingumo ministerija nėra nurodyta. Tad siūlytina patikslinti Įstatymo projekto aiškinamąjį raštą, atsižvelgiant į Įstatymo projekte numatytą Komisijos sudėtį.	Atsižvelgta iš dalies. Papildyta Projekte įtvirtinta Komisijos sudėtis. Manytina, kad Teisingumo

			ministerijos atstovo dalyvavimas Komisijos veikloje yra aktualus, nes Teisingumo ministerija atsako už vartotojų teisių apsaugos politikos formavimą.
21.	Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos 2022-09-13 raštas Nr. S2-1912	1. Projektu siūloma įtvirtinti priežiūros modelį, kuomet skirtingos rinkos priežiūros institucijos, kaip apibrėžtos Projekto 3 straipsnio 14 dalyje, būtų atsakingos tiek už bendrųjų prieinamumo reikalavimų, tiek už specialiųjų, taikomų konkrečioms gaminiam ir paslaugoms, laikymosi priežiūrą. Lietuvos radijo ir televizijos komisija (toliau – Komisija), kaip rinkos priežiūros institucija, nurodoma Projekto 6 straipsnio 7 punkte, būtų atsakinga už reikalavimų, taikomų vartotojų galinių įrenginių su interaktyviais kompiuteriniais pajėgumais, naudojamais prieigai prie audiovizualinės žiniasklaidos paslaugoms (Projekto 2 straipsnio 2 dalies 4 punktas), ir paslaugoms, kuriomis suteikiama prieiga prie audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų (Projekto 2 straipsnio 4 dalies 2 punktas), laikymosi priežiūrą. Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo 47 straipsnio 1 dalyje nustatoma, kad Komisija yra Lietuvos Respublikos jurisdikcijai priklausančių radijo ir (ar) televizijos programų transliuotojų, užsakomųjų audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikėjų, dalijimosi vaizdo medžiaga platformos paslaugų teikėjų veiklą reguliuojanti ir prižiūrinti, Lietuvos Respublikos teritorijoje veiklą vykdančių retransliuotojų ir kitų asmenų, teikiančių Lietuvos Respublikos vartotojams televizijos programų ir (ar) atskirų programų platinimo internete paslaugas, veiklos priežiūrą vykdanči institucija. Visuomenės informavimo įstatymo 48 straipsnyje numatomos konkrečios Komisijai priskirtinos funkcijos. Šiuo atveju akivaizdu, kad Komisija nevykdo jokios veiklos, susijusios su tam tikrų techninių reikalavimų gaminiam nustatymu, priežiūra, vertinimu ar pan. Projektu siūlomu priežiūros modeliu, numatančiu Komisijai vykdyti rinkos priežiūros institucijos funkcijas vykdant reikalavimų, taikomų vartotojų galinių įrenginių su interaktyviais kompiuteriniais pajėgumais, naudojamais prieigai prie audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų (Projekto 2 straipsnio 2 dalies 4 punktas), laikymosi priežiūrą, Komisijai priskiriamos iš esmės su jos kompetencija, veikla bei funkcijomis nesusijusios funkcijos. Manytina, kad šiuo atveju gali būti nepasiekti Direktyvoje keliami tikslai. Todėl Kultūros ministerijos nuomone, turėtų būti nuosekliau įvertintas Projektu siūlomas priežiūros modelis, atsižvelgiant į institucijų kompetenciją. Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad Direktyvoje įtvirtinami gaminiam taikomi prieinamumo reikalavimai yra iš esmės bendro pobūdžio reikalavimai ir nėra diferencijuojami pagal sektorius. Tai lemia, kad visose Direktyvos taikymo srityse šie prieinamumo reikalavimai turėtų būti suprantami ir taikomi vienodai. Projektu siūlomas prieinamumo reikalavimų priežiūros modelis gaminiam galimai neleis užtikrinti vieningo, nuoseklaus ir unifikuoto prieinamumo reikalavimų, ypač kiek tai susiję su Direktyvoje įtvirtintais bendraisiais, visiems gaminiam, patenkantiems į Direktyvos reguliavimo sritį, taikomais reikalavimais, įgyvendinimo ir jų priežiūros skirtinguose sektoriuose. Tų pačių gaminiam taikomų prieinamumo reikalavimų įgyvendinimą ir priežiūrą išskaidžius tarp skirtingų institucijų, gali susidaryti situacija, kad skirtinguose sektoriuose tie patys prieinamumo reikalavimai bus taikomi (prižiūrimi) skirtingai. Norėtume atkreipti dėmesį ir į tai, kad dėl aukščiau nurodyti Projekte teikiami siūlymai labiausiai yra susiję su Komisijos kompetencija, todėl manytume, kad pirmiausia turėtų būti įvertinta būtent Komisijos pozicija.	Neatsižvelgta. Atsižvelgiant į tai, kad Lietuvos radijo ir televizijos komisijai jau šiuo metu yra priskirtinos panašios priežiūros funkcijos, nėra tikslinga funkcijas dėl prieinamumo, priskirti kažkuriai kitai rinkos priežiūros institucijai, kai pasirinktas decentralizuotas prieinamumo reikalavimų rinkos priežiūros modelis, priskiriant prieinamumo reikalavimų priežiūros funkcijas jau panašias funkcijas atliekančioms rinkos priežiūros institucijoms. Papildomai pastebėtina, kad teikiant savo išvadą Lietuvos radijo ir televizijos komisija neprieštaravo dėl funkcijų priskyrimo.
22.		5. Nors Direktyvos 2 straipsnio 2 dalies c punkte nurodoma, kad Direktyva taikoma šiems keleivinio oro, autobusų, geležinkelių ir vandens transporto paslaugų, išskyrus mieste ir priemiesčiuose teikiamas transporto paslaugas bei regioninio transporto paslaugas, elementams, siūlytina tikslinti Projekto 2 straipsnio 4 dalies 3 punktą dėstant toliau nurodytoje nuostatoje įvardijamus elementus kaip paslaugas, susijusias su keleivių vežimu oro, autobusų, geležinkelių ir vandens transportu, išskyrus tokių paslaugų teikimą mieste ir priemiesčiuose bei regionines transporto paslaugas. Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad keleivių	Neatsižvelgta. Projekte vartojama formuluotė pilnai atitinka Direktyvos (ES) 2019/882 formuluotę, Lietuvos Respublikos

		vežimo klasifikacijos derintinos su kelių transporto ir keleivių vežimo klasifikacijas reglamentuojančių teisės aktų nuostatomis.	susisiekimo ministerija neturėjo pastabų dėl šios formuluotės.
23.		6. Siūlytina tikslinti Projekto 2 straipsnio 4 dalies 4 punktą: „ <i>vartotojams teikiamoms banko paslaugoms vartotojams</i> “.	Neatsižvelgta. Projekte vartojama formuluotė pilnai atitinka Direktyvos (ES) 2019/882 formuluotę. Nepateikti argumentai dėl vartojamos sąvokos keitimo.
24.		8. Manytina, kad Projekto 3 straipsnio 14 dalyje nurodoma sąvoka yra perteklinė, kadangi teikia nuorodą į to paties įstatymo 6 straipsnį, kuriame apibūdinamos rinkos priežiūros institucijos.	Neatsižvelgta. Projekte laikomasi išsamaus institucinės sąrankos modelio reglamentavimo principo. Projekto rengimo darbo grupėje etape buvo teikiamos pastabos, kad ši sąvoka reikalinga dėl teisinio aiškumo.
25.		9. Siūlytina įvertinti Projekto 3 straipsnio 15 dalyje nurodomą sąvoką, kadangi siūlomo termino formuluotė yra ilgesnė už jo apibrėžimą.	Neatsižvelgta. Projekte vartojama formuluotė pilnai atitinka Direktyvos (ES) 2019/882 formuluotę.
26.	Teisėjų tarybos 2022-09-14 raštas Nr. 36P-109-(7.1.10. Mr)	Įstatymo projekto 27 straipsnyje siūloma nustatyti rinkos priežiūros institucijų priimtų sprendimų dėl rinkos ribojimo priemonių taikymo ir nutarimų dėl baudų ar įspėjimų skyrimo apskundimo tvarką, pagal kurią ekonominės veiklos vykdytojas šiuos sprendimus (nutarimus) gali apskusti teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo (toliau – ABTĮ) nustatyta tvarka. Vadovaujantis ABTĮ 20 straipsnio 1 dalimi, apygardos administracinis teismas yra pirmoji instancija administracinėms byloms, nurodytoms ABTĮ 17 straipsnyje, išskyrus bylas, nurodytas ABTĮ 17 straipsnio 1 dalies 11, 13 ir 14 punktuose. ABTĮ 17 straipsnio 2 dalyje numatyta, kad įstatymu administracinių teismų kompetencijai gali būti priskiriamos ir kitokios bylos. Pastebėtina, jog išimtinė kompetencija pirmąją instanciją nagrinėti atskirų kategorijų administracines bylas pagal galiojančius įstatymus suteikta Vilniaus apygardos administraciniam teismui (ABTĮ 20 straipsnio 4 dalis). Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas yra apeliacinė instancija byloms, kurias išnagrinėjo administraciniai teismai kaip pirmosios instancijos teismai (ABTĮ 21 straipsnio 1 dalies 1 punktas). Atkreiptinas dėmesys, kad siūlomu įtvirtinti teisiniu reguliavimu administraciniais teismams priskiriamos nagrinėti naujos kategorijos bylos, t. y. plečiama šių teismų kompetencija. Atitinkamai, įsigaliojus Įstatymo projekto nuostatomis, atsižvelgiant į būsimą naujos kategorijos bylų skaičių, tai lemtų administracinių teismų darbo organizavimo pokyčius bei didesnę darbo krūvį teismo teisėjams ir darbuotojams ir (ar) poreikį steigti naujus etatus, užtikrinti tam tikrą papildomų darbo vietų skaičių bei darbo užmokestį naujiems teismo darbuotojams. Įstatymo projekto aiškinamojo rašto 13 punkte nurodoma, jog Įstatymo projekto įgyvendinimui planuojama įsteigti 5 papildomus etatus Neįgalųjų reikalų departamente prie Socialinės apsaugos ir darbo	Atsižvelgta iš dalies. Aiškinamajame rašte nurodyta, kad „Derinant Centrinio įstatymo projektą Teisėjų taryba (Nacionalinė teismų administracija) pažymėjo, kad bus reikalingos papildomos lėšos Centrinio įstatymo įgyvendinimui, tačiau skaičiavimų nepateikė.“ Atsižvelgiant į tai, kad reglamentavimo poveikis buvo vertinamas ES mastu bei į tai Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos užsakymu atliktą tyrimą⁷, papildomas poveikio vertinimas šiame etape nėra tikslingas.

⁷ [https://socmin.lrv.lt/uploads/socmin/documents/files/veiklos-sritys/Lygios%20galimyb%C4%97s/D%C4%97l%202019%20m%20baland%C5%BEio%2017%20d%20Europos%20S%C4%85jungos%20direktyvos%20\(ES\)%202019-882%20%C4%AFgyvendinimo%20\(perk%C4%97limo\)%20Lietuvos%20Respublikos%20nacionalin%C4%97je%20teis%C4%97je.pdf](https://socmin.lrv.lt/uploads/socmin/documents/files/veiklos-sritys/Lygios%20galimyb%C4%97s/D%C4%97l%202019%20m%20baland%C5%BEio%2017%20d%20Europos%20S%C4%85jungos%20direktyvos%20(ES)%202019-882%20%C4%AFgyvendinimo%20(perk%C4%97limo)%20Lietuvos%20Respublikos%20nacionalin%C4%97je%20teis%C4%97je.pdf)

		ministerijos, tačiau nėra pateikiama informacijos apie planuojamus steigti etatus ir papildomą finansavimą teismams, kuriems, pagal Įstatymo projektą, numatoma priskirti bylų dėl rinkos priežiūros institucijų priimtų sprendimų nagrinėjimą. Šiame kontekste itin svarbu atkreipti dėmesį į administraciniuose teismuose, o ypač Lietuvos vyriausiajame administraciniame teisme, šiuo metu susiklosčiusią sudėtingą situaciją dėl žymiai padidėjusio nagrinėjamų bylų dėl užsieniečių teisinės padėties kiekio, dėl kurio teismo teisėjai bei jiems padedantis teisinis personalas jau dabar dirba maksimaliu darbo krūviu. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 15 straipsnio 1 dalimi, rengiant teisės akto, kuriuo numatoma reglamentuoti iki tol nereglementuotus santykius, taip pat kuriuo iš esmės keičiamas teisinis reguliavimas, projektą, privalo būti atliekamas numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas. Pagal Lietuvos Respublikos Seimo statuto 135 straipsnio 3 dalį, teisės akto projekto iniciatoriai aiškinamajame teisės akto projekto rašte turi nurodyti, kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais). Atsižvelgiant į išdėstytas aplinkybes, Teisėjų taryba pažymi, jog Įstatymo projekto aiškinamajame rašte turėtų būti nurodytas teismų sistemai skiriamas papildomas finansavimas Įstatymo projekto nuostatomis įgyvendinti, įvertinus galimą naujos kategorijos bylų, susijusių su rinkos priežiūros priimtų sprendimų teisėtumo kontrole, skaičių.	
27.		Teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 6 punkte įtvirtintas teisėkūros aiškumo principas reiškia, kad teisės aktuose nustatytas teisinis reguliavimas turi būti logiškas, nuoseklus, glaustas, suprantamas, tikslus, aiškus ir nedviprasmiškas. Pastebėtina, jog Įstatymo projekto 27 straipsnyje, kuriuo siekiama reglamentuoti rinkos priežiūros institucijų sprendimų ir nutarimų apskundimo tvarką, stokojama teisinio aiškumo. Tam, kad būtų galima identifikuoti, kas laikytina ABTĮ nustatyta tvarka skundžiamu rinkos priežiūros institucijos sprendimu dėl rinkos ribojimo priemonių taikymo, reikalinga sistemiškai susipažinti ne tik su Įstatymo projekto 26 straipsnio 3 dalimi, bet ir su 19 straipsnio 2 ir 3 dalies nuostatomis bei 20 straipsnio 2 dalies nuostata. Atsižvelgiant į tai, Teisėjų tarybos nuomone, Įstatymo projekto 27 straipsnyje įtvirtinta sprendimų apskundimo tvarka turėtų būti tikslinama, šiame straipsnyje konkrečiau įvardijant, dėl kokių rinkos ribojimo priemonių priimti rinkos priežiūros institucijų sprendimai gali būti skundžiami teismui. Įvertinus tai, kad Įstatymo projekto 27 straipsnio 1 dalyje nustatytas sprendimo apskundimo teismui terminas sutampa su reglamentuojamu ABTĮ 29 straipsnio 2 dalyje, siūlytina Įstatymo projekte atskirai minėto termino nereglamentuoti.	Atsižvelgta iš dalies. Projekte apskundimo nuostatos performuluotos atsižvelgiant į visų institucijų pasiūlymus.
28.		Be kita ko, atkreiptinas dėmesys, kad, pagal Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 5 straipsnio 1 dalį, skundus dėl centrinių valstybinio administravimo subjektų priimtų individualių administracinių aktų ir veiksmų (neveikimo) teisėtumo turi kompetenciją nagrinėti Lietuvos administracinių ginčų komisija. Įvertinant tai, kad išankstinis ginčo nagrinėjimas ne teismo tvarka gali prisidėti prie jo išsprendimo veiksmingiau, ekonomiškiau ir operatyviau, siūlytina nustatyti, kad Įstatymo projekto 27 straipsnyje numatyti rinkos priežiūros institucijų priimti sprendimai pirmiausiai nagrinėjami privaloma išankstinio ginčų nagrinėjimo ne teismo tvarka.	Neatsižvelgta. Manytina, kad Projekte tikslinga išlaikyti galimybę subjektams rinktis ginčų dėl rinkos priežiūros institucijų priimtų sprendimų nagrinėjimo tvarką ir nenustatyti privalomos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos.